

Yeni dünya nizamında etibarlı tərəfdaş kimi tanınan Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti olmaqla yanaşı, bölgənin iqtisadi, siyasi və humanitar mərkəzi kimi də çıxış edir. Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsində kifayət qədər təcrübəsi olan Azərbaycana böyük inam var. Buna misal olaraq, Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisini, "Eurovision" mahnı müsabiqəsini, I Avropa və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarını, Bakı Beynəlxalq Humanitar, Mədəniyyətlərarası Dialoq, Qlobal Bakı və Qlobal Media forumlarını, Dini Liderlərin Zirvə toplantısını, Qoşulmama Hərəkatının nazirlər görüşünü nümunə göstərmək olar. Belə mühüm beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyinin öhdəsindən layiqincə gələn Azərbaycan COP29-un, Kioto Protokolu-nun Tərəflər Görüşünün 19-cu və Paris Sazişinin Tərəflər Görüşünün 6-cı sessiyalarının təşkilini də ən yüksək səviyyədə həyata keçirəcək.

İki həftə ərzində dünyanın nəbzi Bakıda döyünəcək və şəhər təqribən 100 minə yaxın xarici qonağı qarşılayacaq. Bu tədbir Azərbaycanın beynəlxalq imicinin daha da artmasına mühüm töhfə verməklə bərabər, sivil dünyanın ayrılmaz hissəsi kimi ölkəmizin bəşəri dəyərlərə malik olduğunu bir daha nümayiş etdirəcək.

COP29-un keçirilməsinin Azərbaycana etibar edilməsi çox mühüm hadisədir. Bu barədə qərar 2023-cü il dekabrın 11-də COP28-in Dubayda keçirilmiş plenar iclasında qəbul olunub. COP-a sədrlik rotasiya əsasında BMT-nin 5 regionunun - Afrika, Asiya, Latin Amerikası, Karib Hövzəsi və Avropa (Mərkəzi, Şərqi, Qərbi və digər) ölkələrinə keçir. Həmçinin bu

regionlardakı qrup ölkələri arasında da sədrliklə bağlı növbələşmə mövcuddur. Azərbaycanın təşkilatə sədrliyinə dair qərar da məhz Şərqi Avropa Qrupu ölkələrinin yekdil rəyi əsasında verilib. Qeyd etmək yerinə düşər ki, COP29-a ev sahibliyi üçün Azərbaycanla yanaşı, Ermənistan və Bolqarıstan da namizədliklərini irəli sürmüşdülər. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası və Ermənistan Baş nazirinin Aparatı arasında aparılmış birbaşa danışıqların nəticəsində ötən il dekabrın 7-də verilmiş birgə bəyanatda elan olunub ki, Ermənistan Azərbaycanın xeyrinə öz namizədliyini geri götürüb. Bundan sonra Bolqarıstan da öz namizədliyi ilə bağlı eyni addımı atıb.

Ölkəmiz BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına 1995-ci ildə qoşulub. BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına əlavə olan Paris Sazişini 2016-cı il aprel 22-də imzalayıb və həmin ilin oktyabr ayında sənəd Milli Məclisdə ratifikasiya olunub. Ümumiyyətlə, sözügedən konfrans çərçivəsində inkişaf etmiş ölkələrdə istixana qazlarının atmosferə tullantılarının məhdudlaşdırılması ilə bağlı icbari hüquqi öhdəlikləri ehtiva edən Kioto Protokolu daim müzakirə olunur. Qeyd etdiyimiz kimi, COP tarixində əhəmiyyətli yer tutan, iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə beynəlxalq sənəd hesab olunan Paris Sazişi 2015-ci ildə qəbul olunub və bu günədək Sazişə ümumilikdə

Azərbaycan da daxil olmaqla 195 ölkə qoşulub.

Qlobal iqlim gündəliyinin inklüziv xarakterinə dair güclü mövqə hesab edilən COP29 bəşəri problemlərin həllinə öz töhfəsini verəcək. İnkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatların transformasiya potensialını vurğulayır və bərpaolunan enerji sahəsində genişləndirilmiş regional əməkdaşlıq və innovasiyalar üçün zəmin yaradır.

COP 29, həmçinin Qafqazda və Mərkəzi Asiyada daha geniş regional əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün böyük potensiala malikdir. Ekoloji problemlər çox vaxt milli sərhədləri aşır və onların effektiv həlli üçün əlaqələndirilmiş səyləri tələb edir.

Konfransın Azərbaycanda keçirilməsi qonşu ölkələrə ümumi ekoloji problemləri müzakirə etmək və əməkdaşlıq strategiyalarını inkişaf etdirmək üçün platforma yaradır. Bu regional yanaşma təkcə diplomatik əlaqələri gücləndirmir, həm də resursları və təcrübəni birləşdirərək iqlimlə bağlı fəaliyyətin effektivliyini artırır.

Azərbaycanın ev sahibliyi və sədrliyi ilə baş tutacaq konfransdan gözləntilərə gəlincə, əvvəlki dövrlərin vahid yanaşmalarından

fərqli olaraq, rəsmi Bakı ənənəvi dəyərlərə sadiq qalmaqla özünün konsepsiyasını formalaşdırıb.

Cənab İlham Əliyevin Astanada "ŞƏT plus" formatında görüşdə çıxışında da ifadə etdiyi kimi, Bakıda keçiriləcək COP29 çərçivəsində inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında körpü yaratmaq üçün səylərimizi əsirgəməyəcəyik və inkişaf etməkdə olan ölkələrin legitim maraqlarını nəzərə alacaq razılaşmanın əldə edilməsinə çalışacağıq. Bununla yanaşı, COP29 Azərbaycanda "yaşıl enerji"nin inkişafında əsas rol oynayacaq. Bu tədbir ölkəmizə "yaşıl enerji" sektorunun inkişafı vasitəsilə təbii ehtiyatlardan istifadəyə öz məsuliyyətli münasibətini nümayiş etdirmək üçün unikal imkan verəcək. COP29 ənənəvi enerji mənbələrindən asılılığı azaltmaqla yanaşı, beynəlxalq investisiyaların cəlb edilməsinə və iqlim siyasəti sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsinə kömək edir. Beləliklə, COP29-un keçirilməsi Azərbaycanın davamlı və ekoloji cəhətdən təmiz gələcəyinə doğru mühüm addım olacaq. "Yaşıl enerji" keçidinin ölkəmiz üçün prioritet məsələ olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı deyib: "İmzalanmış kontraktlar və anlaşma memorandumları əsasında yaxın bir neçə il ərzində Azərbaycanda 10 min meqavat bərpaolunan enerji növləri, enerji mənbələri yaradılacaq və bu sahədə də Azərbaycan dünyada liderlər sırasında olacaqdır. Əlbəttə ki, COP29 - iqlim dəyişikliyinə həsr edilmiş bu beynəlxalq konfransın Azərbaycanda keçirilməsi bir daha bu sahədə bizim uğurlarımızı əyani şəkildə göstərir".

Qüdrətli dövlətimizin bərpaolunan enerjiyə olan marağı prioritet məsələ kimi gündəmdə saxlanılır. Məhz COP29 kimi mötəbər bir tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi bu sahədə inkişaf perspektivlərini daha da ön plana çıxaracaq. COP29-a sədrliyimizə nəinki özümüzü nümayiş etdirmək, həm də ölkəni təqdim etmək firsəti kimi, ən təxirəsalınmaz məsələlərin həllinə global aləmdə töhfə vermək firsəti kimi baxırıq. COP29 üç Cənubi Qafqaz ölkəsi arasında ən azı məsləhətləşmələr aparmaq üçün firsət yaradacaq və gələcək əməkdaşlığa yol açacaq.

Nurlan ABDALOV,
"Respublika".

Yaşıl gələcəyə gedən yol